

Nämnden för Rättsskyddsfrågor

31-2009 FNR

Fråga om information av försäkringsvillkor

Nämnden har funnit att ett inskränkande försäkringsvillkor i en rättsskyddsförsäkring inte har framhållits tillräckligt tydligt för försäkringstagaren. Med beaktande av 2 kap. 4 och 8 §§ försäkringsavtalslagen har nämnden ansett att bolaget inte bör tillämpa villkoret.

BAKGRUND

NN:s båt havererade efter att ha läckt in vatten. Alandia avslag begäran om ersättning för skadan. NN begärde att få ta rättsskyddsförsäkringen i anspråk i anledning av tvisten mot bolaget angående ersättningen. Bolaget avböjde hans begäran och hänvisade till att rättsskyddsförsäkringen inte gäller för tvist där bolaget är den försäkrades motpart.

YRKANDE M.M.

NN yrkade att nämnden skulle rekommendera bolaget att inte åberopa villkoret. Till stöd för sin talan anförde han bl.a. följande:

Villkoret utgör en oväntad och väsentlig begränsning av försäkringsskyddet och avviker från vad han i egenskap av försäkringstagare har haft anledning att utgå ifrån. Rättsskyddsförsäkringens syfte är att täcka de kostnader som den försäkrade har för ett juridiskt ombud samt andra rättegångskostnader i samband med rättsliga tvister. Då han tecknat en båtförsäkring har han haft uppfattningen att båten omfattades av en sedvanlig rättsskyddsförsäkring. Bolagets begränsning av rättsskyddet får till följd att bolagets beslut att vägra honom ersättning för båtskadan begränsar hans möjligheter att få beslutet prövat rättsligt eftersom han står helt utan försäkringsskydd i tvisten.

Bolaget har inte upplyst honom om försäkringsvillkorens innehåll och, varken före eller efter avtalslutet, särskilt framhållit villkoret, vilket åligger bolaget enligt 2 kap 4 § 1 och 8 § försäkringsavtalslagen. Han kontaktade bolaget per telefon varvid avtal om båtförsäkring träffades. Någon redogörelse för rättsskyddets begränsning lämnades inte. Han uppmanades inte heller att gå in på bolagets hemsida för att bekanta sig med villkoren. Vid tecknandet av båtförsäkringen var han av uppfattningen att rättsskyddsersättning gäller även vid tvister där bolaget är motpart. Uppfattningen grundades på att det på den svenska försäkringsmarknaden är sedvanligt att rättsskyddsförsäkringen gäller för tvister där försäkringsbolaget är den försäkrades motpart. I vart fall bör villkoret jämkas såsom oskäligt enligt 36 § avtalslagen och lämnas utan avseende. Det bör särskilt beaktas att han som konsument har en underlägsen ställning i avtalsförhållandet.

FÖRSÄKRINGSBOLAGET

Bolaget vidhåller sitt tidigare beslut och hänvisade till bl.a. följande:

Bolaget har klart och tydligt informerat NN om försäkringsavtalets innehåll vid tecknandet av försäkringen. Därtill har bolaget som rutin att vid offertförfrågan uppmana kunden att bekanta sig med villkoren och produktbroschyren, som är en lättöverskådlig sammanfattning av villkoren. Bolaget har sedan försäkringens tecknade, den 25 oktober 2006, skriftligen försett NN med försäkringsbrevet och dess hänvisning till försäkringsvillkoren samt en villkorsbroschyr med för denna försäkring aktuella villkor. Bolaget har klart fullföljt sin plikt att särskilt framhålla ovannämnda villkors

begränsning och särskilt uppmärksammat detta genom att nämna det med ett enklare språk i texten i det blå fältet i villkorsbroschyren. Texten kan inte vara mer entydig än den redan är och innehållet går inte att tolka på annat sätt.

Rättsskyddsförsäkringens primära syfte är att ge försäkringstagaren ersättning för rättegångskostnader om det uppstår tvister angående båten gentemot tredje man, inte mot försäkringsgivare som är part i försäkringsavtalet. Det är fråga om en försäkringsprodukt där avtalsfrihet gäller. Olikheter finns som följd av bl.a. riskbenägenhet och premieprissättning. Bolaget har inte försökt dölja denna begränsning utan upplyst om den på ett uppmärksammat sätt. Avtalsvillkoret är inte oskäligt och det saknas grund för att förbjuda det eftersom villkoret inte innebär någon inskränkning av konsumentens rätt till ersättning.

NÄMNDENS YTTRANDE

Av de aktuella försäkringsvillkoren, punkten O 3, följer att försäkringen inte gäller för tvist där bolaget är den försäkrades motpart.

Enligt 2 kap. 4 § 1 försäkringsavtalslagen (2005:104) ska ett försäkringsbolag, i samband med att ett avtal träffas, upplysa om försäkringsvillkorens innehåll och särskilt framhålla villkor som med hänsyn till försäkringens beteckning eller övriga omständigheter utgör en oväntad och väsentlig begränsning av försäkringsskyddet.

Ändamålet med rättsskyddsförsäkringen är att ersätta den försäkrade för nödvändiga och skäliga kostnader för juridisk hjälp vid tvister som rör ägande, brukande och framförande av den försäkrade båten. När det gäller båtförsäkringar och andra liknande försäkringar på den svenska marknaden, torde det vara sällsynt att försäkringen inte gäller för tvist där försäkringsgivaren är den försäkrades motpart. Denna inskränkning i skyddet kan sägas avvika från vad en försäkringstagare i allmänhet haft anledning att utgå ifrån. Inskränkningen kan få stora ekonomiska konsekvenser för försäkringstagaren i ett fall som det nu aktuella. Nämnden anser att villkoret får anses som en väsentlig begränsning av försäkringsskyddet.

I denna situation krävs det att informationen och upplysningen om villkoret uppfyller högt ställda krav på tydlighet och läsbarhet. Den ska vara lätt att skilja från övrig information i villkorstexten och bör markeras eller särskilt framhållas på ett iögonfallande sätt.

Det aktuella undantaget i punkten O 3, har i villkorstexten placerats sist i en strecksats som utgör det tolfte undantaget. Vidare beskrivs innehållet i undantaget i ett särskilt stycke med vit text mot blå bakgrund vid sidan av själva villkorstexten. Det aktuella undantaget har tagits upp sist i detta stycke. Mot bakgrund av de krav som redogjorts för anser nämnden att bolaget dock inte tillräckligt tydligt i sin information har framhållit undantaget i försäkringen. Enligt nämndens mening får detta till följd att bolaget, enligt 2 kap. 8 § försäkringsavtalslagen, inte bör tillämpa det inskränkande villkoret utan bevilja försäkringstagaren rättsskydd i tvisten med försäkringsbolaget.

Ämne **Otydligt villkor**

Årtal för beslut **2009**

Diarienummer **31-2009 FNR**